

DZIENNIK URZĘDOWY

KOMENDY GŁÓWNEJ POLICJI

Warszawa, dnia poniedziałek, 2 stycznia 2023 r.

Poz. 5

DECYZJA NR 402 KOMENDANTA GŁÓWNEGO POLICJI

z dnia 30 grudnia 2022 r.

w sprawie programu nauczania na kursie specjalistycznym dla policjantów w zakresie przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości nieletnich oraz działań podejmowanych na rzecz małoletnich

Na podstawie § 54 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 19 czerwca 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków odbywania szkoleń zawodowych oraz doskonalenia zawodowego w Policji (Dz. U. poz. 877, z późn. zm.¹⁾) postanawia się, co następuje:

§ 1. Określa się program nauczania na kursie specjalistycznym dla policjantów w zakresie przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości nieletnich oraz działań podejmowanych na rzecz małoletnich, stanowiący załącznik do decyzji.

§ 2. Realizację kursu, o którym mowa w § 1, powierza się Wyższej Szkole Policji w Szczytnie i Centrum Szkolenia Policji w Legionowie.

§ 3. Kursy specjalistyczne dla policjantów w zakresie przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości nieletnich oraz działań podejmowanych na rzecz małoletnich, rozpoczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej decyzji, kontynuuje się na podstawie programu nauczania obowiązującego w dniu ich rozpoczęcia.

§ 4. Traci moc decyzja nr 293 Komendanta Głównego Policji z dnia 30 września 2019 r. w sprawie programu nauczania na kursie specjalistycznym dla policjantów w zakresie przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości nieletnich oraz działań podejmowanych na rzecz małoletnich (Dz. Urz. KGP poz. 104 oraz z 2021 r. poz. 30).

§ 5. Decyzja wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2023 r.

Komendant Główny Policji
z up. Pierwszy Zastępca Komendanta Głównego Policji

nadinsp. Dariusz AUGUSTYNIAK

¹⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. poz. 1644, z 2008 r. poz. 1116, z 2010 r. poz. 1381, z 2012 r. poz. 899, z 2014 r. poz. 1312, z 2015 r. poz. 593, z 2016 r. poz. 1526, z 2018 r. poz. 208, z 2019 r. poz. 462, z 2021 r. poz. 647 oraz z 2022 r. poz. 54 i 783.

Załącznik do decyzji nr 402
Komendanta Głównego Policji
z dnia 30 grudnia 2022 r.

**PROGRAM NAUCZANIA
NA KURSIE SPECJALISTYCZNYM DLA POLICJANTÓW W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA
DEMORALIZACJI I PRZESTĘPCZOŚCI NIELETNICH
ORAZ DZIAŁAŃ PODEJMOWANYCH NA RZECZ MAŁOLETNICH**

SPIS TREŚCI

I. ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNO-PROGRAMOWE

1. Nazwa kursu
2. Cel kursu
3. Kryteria formalne, jakim muszą odpowiadać kandydaci kierowani na kurs
4. System prowadzenia kursu
5. Czas trwania kursu
6. Liczebność grupy szkoleniowej
7. Warunki niezbędne do realizacji i osiągnięcia celów kształcenia
8. Zakres tematyczny oraz system oceniania
9. Forma zakończenia kursu i przeprowadzania egzaminu końcowego
10. Lista wyposażenia dydaktycznego

II. TREŚCI KSZTAŁCENIA

I. ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNO-PROGRAMOWE

1. Nazwa kursu

Kurs specjalistyczny dla policjantów w zakresie przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości nieletnich oraz działań podejmowanych na rzecz małoletnich, zwany dalej „kursem”.

2. Cel kursu

Celem kursu jest przygotowanie policjanta do wykonywania zadań służbowych w zakresie przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości nieletnich oraz działań podejmowanych na rzecz małoletnich.

3. Kryteria formalne, jakim muszą odpowiadać kandydaci kierowani na kurs

Na kurs kierowani są policjanci, którzy pełnią służbę w komórkach organizacyjnych do spraw nieletnich i patologii, przestępczości nieletnich oraz izbach dziecka lub przewidziani są do pełnienia służby w tych komórkach. Na kurs skierować można również policjantów (wszystkich rodzajów służb) pełniących służbę na innych stanowiskach, jeżeli wykonują zadania z zakresu problematyki nieletnich i małoletnich.

4. System prowadzenia kursu

Kurs realizowany jest w systemie stacjonarnym. Może być on prowadzony w formie elektronicznego kształcenia na odległość w przypadku treści realizowanych metodą wykładu lub za pomocą innych metod podających.

5. Czas trwania kursu

Kurs trwa 25 dni szkoleniowych. Na całkowity wymiar czasu trwania kursu składają się:

Przedsięwzięcia	Czas realizacji (w godz. lekcyjnych)
Rozpoczęcie, zapoznanie z regulaminami i organizacją kursu	1
Zajęcia programowe	193
Egzamin końcowy	2
Zakończenie kursu	1
Ogółem	197 (25 dni szkoleniowych)

Liczba godzin lekcyjnych, liczonych w jednostkach 45-minutowych, realizowanych od poniedziałku do piątku, nie powinna przekraczać 8 godzin dziennie.

W uzasadnionych przypadkach, kierownik jednostki szkoleniowej może, przy zachowaniu przepisów dotyczących czasu służby, wprowadzić inny dzienny oraz tygodniowy wymiar godzin lekcyjnych oraz realizować zajęcia od poniedziałku do soboty.

Za zgodą kierownika komórki organizacyjnej realizującej dane zagadnienia, dopuszczalne jest podczas prowadzenia symulacji lub ćwiczeń regulowanie czasu zajęć w sposób zapewniający optymalne osiągnięcie zakładanych celów, z zastrzeżeniem rozpoczęcia kolejnej jednostki metodycznej w czasie przyjętym w rozkładzie zajęć dydaktycznych.

6. Liczebność grupy szkoleniowej

Poszczególne treści kształcenia należy realizować w grupach szkoleniowych, których liczebność, z uwagi na cele dydaktyczne zajęć oraz efektywność stosowanych metod i technik dydaktycznych, nie może przekraczać 23 osób.

7. Warunki niezbędne do realizacji i osiągnięcia celów kształcenia

W celu podniesienia efektywności kursu, realizację niektórych treści programowych należy organizować w warunkach rzeczywistych, w jednostkach organizacyjnych Policji lub innych instytucjach. Z uwagi na interdyscyplinarny charakter kursu, na którym kształcone są umiejętności uniwersalne i specjalistyczne z różnych obszarów, realizujący go nauczyciele policyjni są obowiązani do zapoznania się z całością treści programowych. Podczas realizacji kolejnych sekwencji – wskazane jest odwoływanie się do wcześniej zrealizowanych treści.

Zajęcia z zakresu Tematu nr 7 *Działania profilaktyczne*, zagadnienie nr 8. *Praktyczna realizacja spotkania profilaktycznego*, realizowane są w dwóch placówkach wychowawczo-oświatowych o różnych poziomach kształcenia. Realizacja powyższego zagadnienia powinna być tak planowana, aby zapewnić możliwość jego przeprowadzenia w wybranych placówkach wychowawczo-oświatowych, czyli poza miesiącami wakacyjnymi i okresami wolnymi od zajęć dydaktycznych dla dzieci i młodzieży, określonymi w szkolnictwie powszechnym.

Przerwy w zajęciach dydaktycznych realizowanych w ramach Tematu nr 7 *Działania profilaktyczne*, zagadnienia nr 7 i 8, ze względu na sposób realizacji, określa prowadzący zajęcia.

Zajęcia wyjazdowe mogą być realizowane w innej kolejności, aniżeli wynika to z kolejności zapisu zagadnień w ramach danego tematu, w miarę możliwości organizacyjnych.

Podczas realizacji treści programowych, z których wynika potrzeba nawiązywania do zasad etyki zawodowej, praw człowieka i równego traktowania, zakazu dyskryminacji, obowiązku zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, w tym zasad komunikacji z osobami z niepełnosprawnościami oraz tematyki przeciwdziałania korupcji, obowiązkiem każdego nauczyciela policyjnego jest kształtowanie w tym zakresie pożądanego postaw i zachowań.

Wskazane w programie sposoby (metody i techniki) realizacji zajęć są według autorów najbardziej optymalne do osiągnięcia zakładanych celów kształcenia. Prowadzący zajęcia może wybrać inny sposób, gwarantujący osiągnięcie celów kształcenia.

W trakcie realizacji kursu słuchaczy obowiązuje umundurowanie ćwiczebne. Policjanci biorący udział w symulacjach lub ćwiczeniach w charakterze pozoranta mogą być w ubiorze cywilnym.

Rozkład zajęć programowych powinien uwzględniać uwagi co do kolejności zajęć wskazanych w programie kursu.

8. Zakres tematyczny oraz system oceniania

Lp.	Temat	Czas realizacji w godzinach lekcyjnych	System oceniania
1.	Postępowanie w sprawie nieletniego	46	Zaliczenie tematu nr 1 jest oceną okresową. Warunkiem przystąpienia do zaliczenia tematu nr 1 jest uzyskanie pozytywnych ocen bieżących. Formą zaliczenia jest pisemny test osiągnięć. Formę i liczbę zadań testowych testu wiedzy określa prowadzący zajęcia. Aby zaliczyć test wiedzy, słuchacze muszą uzyskać 70% prawidłowych odpowiedzi. Zaliczenie następuje według obowiązującej skali ocen (6-1).
2.	Czynności procesowe i rejestracyjno-statystyczne	22	Zaliczenie tematu nr 2 jest oceną okresową. Warunkiem przystąpienia do zaliczenia tematu nr 2 jest uzyskanie pozytywnych ocen bieżących. Formą zaliczenia jest pisemny test osiągnięć. Formę i liczbę zadań testowych testu wiedzy określa prowadzący zajęcia. Aby zaliczyć test wiedzy, słuchacze muszą uzyskać 70% prawidłowych odpowiedzi. Zaliczenie następuje według obowiązującej skali ocen (6-1).
3.	Wybrane przepisy prawa cywilnego oraz rodzinnego i opiekuńczego	19	Zaliczenie tematu nr 3 (w skali 6-1) jest oceną okresową, którą stanowi średnia arytmetyczna pozytywnych ocen bieżących.
4.	Wybrane zjawiska patologii społecznej	15	Zaliczenie tematu nr 4 (w skali 6-1) jest oceną okresową, którą stanowi średnia arytmetyczna pozytywnych ocen bieżących.

5.	Interwencje z udziałem małoletnich	13	Zaliczenie tematu nr 5 (w skali 6-1) jest oceną okresową, którą stanowi średnia arytmetyczna pozytywnych ocen bieżących.
6.	Poszukiwania małoletnich/nieletnich	8	Zaliczenie tematu nr 6 (w skali 6-1) jest oceną okresową, którą stanowi średnia arytmetyczna pozytywnych ocen bieżących.
7.	Działania profilaktyczne	30	Zaliczenie tematu nr 7 (w skali 6-1) jest oceną okresową, którą stanowi średnia arytmetyczna pozytywnych ocen bieżących.
8.	Wybrane elementy taktyki i technik interwencji	14	Zaliczenie tematu nr 8 (w skali dwustopniowej zal./nzal.) odbywa się na podstawie pozytywnych ocen bieżących.
9.	Szkolenie strzeleckie	20	Zaliczenie tematu nr 9 (w skali dwustopniowej zal./nzal.) odbywa się na podstawie pozytywnych ocen bieżących.
10.	Udzielanie pierwszej pomocy	6	Zaliczenie tematu nr 10 (w skali dwustopniowej zal./nzal.) odbywa się na podstawie pozytywnych ocen bieżących.
	Razem:	193	

Sporządzona przez słuchaczy dokumentacja podlega bieżącej ocenie poprzez zastosowanie zapisu uogólnionego - zaliczono („zal.”) lub nie zaliczono („nzal.”).

Każda ocena negatywna uzyskana w trakcie realizacji tematu musi być poprawiona na ocenę pozytywną.

9. Forma zakończenia kursu i przeprowadzania egzaminu końcowego

Kurs kończy się egzaminem, który przeprowadza się według poniższych zasad:

1. Komisja egzaminacyjna powoływana jest przez kierownika jednostki szkoleniowej, której powierzono do realizacji kursu.
2. W skład komisji wchodzi przedstawiciele jednostki szkoleniowej, w której realizowany jest kurs.
3. Egzamin końcowy prowadzony jest w formie testu wiedzy.
4. Test wiedzy opracowuje jednostka szkoleniowa realizująca kurs.
5. Test wiedzy składa się z 40 zadań testowych, ocenianych w skali od 0 do 1 punktu za każdą odpowiedź i trwa 40 minut.
6. Każde z zadań testowych powinno zawierać 4 odpowiedzi, wśród których są odpowiedzi fałszywe i tylko jedna prawdziwa. Za każdą poprawną odpowiedź słuchacz kursu otrzymuje 1 punkt.
7. Warunkiem zaliczenia egzaminu końcowego jest uzyskanie przez policjanta co najmniej 28 punktów. Stanowi to 70 % wszystkich punktów możliwych do uzyskania.

Kryteria oceny testu wiedzy:

ocena 1	niedostateczna	od 0 do 27 poprawnych odpowiedzi
ocena 2	dopuszczająca	od 28 do 30 poprawnych odpowiedzi
ocena 3	poprawna	od 31 do 33 poprawnych odpowiedzi
ocena 4	dobra	od 34 do 36 poprawnych odpowiedzi
ocena 5	bardzo dobra	od 37 do 38 poprawnych odpowiedzi
ocena 6	wyróżniająca	od 39 do 40 poprawnych odpowiedzi

Z przeprowadzonego egzaminu końcowego komisja egzaminacyjna sporządza protokół.

Absolwent kursu otrzymuje „Świadectwo ukończenia kursu specjalistycznego”, z wpisaniem ogólnym wynikiem nauki (średnia wszystkich ocen okresowych) oraz oceną z egzaminu końcowego.

10. Lista wyposażenia dydaktycznego

Lp.	Nazwa wyposażenia	Liczba na grupę
1.	Pomieszczenie symulacyjne lub sala dydaktyczna przystosowana do przeprowadzania interwencji policyjnych, pomieszczenie do prowadzenia przesłuchania przyjaznego dziecka, pomieszczenie przystosowane do prowadzenia okazania, pracownia narkotykowa, strzelnica wyposażona w oś do strzeleń z krótkiej broni.	1
2.	Telewizor, odtwarzacz DVD lub komputer	1
3.	Kamera video	1
4.	Dyktafon	1
5.	Stolik daktyloskopijny	1
6.	Walek daktyloskopijny	1
7.	Poduszka daktyloskopijna	1
8.	Walizki śledcze	10
9.	Kredki, pisaki, magnesy do tablicy	1 zestaw
10.	Projektor multimedialny	1
11.	Prezentacje multimedialne	1
12.	Indywidualne środki przymusu bezpośredniego	1 zestaw na słuchacza
13.	Zestaw testerów kolorymetrycznych	5
14.	Materiały poglądowe o narkotykach	1
15.	Protokół przyjęcia ustnego zawiadomienia o przestępstwie, przesłuchania świadka	23
16.	Uprawnienia pokrzywdzonego	23
17.	Protokół przesłuchania świadka	23
18.	Protokół przyjęcia ustnej skargi o przestępstwie ściganym z oskarżenia prywatnego	23
19.	Protokół okazania	23
20.	Protokół zatrzymania rzeczy	23
21.	Protokół przeszukania pomieszczeń/osoby, protokół przeszukania w celu ustalenia miejsca pobytu osoby podlegającej przymusowemu odebraniu	23
22.	Spis i opis rzeczy	23
23.	Protokół konfrontacji	23
24.	Protokół eksperymentu procesowego	23
25.	Protokół oględzin	23
26.	Protokół zatrzymania nieletniego	23
27.	Protokół przesłuchania nieletniego	23
28.	Pouczenie nieletniego	23
29.	Karty daktyloskopijne	23
30.	Druki statystyczne	23 zestawy
31.	Formularz meldunku informacyjnego	23
32.	Formularz „Niebieska Karta”	23 komplety
33.	Mechanizm przesuwu (ruchu tarcz)	1
34.	Obrotnica tarcz	1
35.	Podnośnik tarcz	1
36.	Sala wyposażona w stoły do składania i rozkładania broni	1
37.	Tor przeszkód	1
38.	Sala z matą judo	1
39.	Korytarz taktyczny	1
40.	Pojazdy	5
41.	Trenażer komputerowy (zestaw)	zestaw

42.	Rękawiczki lateksowe	23 pary
43.	Koc termiczny	1
44.	Kołnierz ortopedyczny	23
45.	Apteczka z wyposażeniem	1
46.	Fantom – dziecko	1
47.	Fantom – dorosły	1
48.	Maseczka do sztucznego oddychania	23
49.	AED Trening system	1
50.	Fantom z ranami i złamaniami	1
51.	Atrapy ran i złamań	23
52.	Chusta trójkątna	23
53.	Deska ortopedyczna	1
54.	Szyny próżniowe	zestaw
55.	Amunicja 9x19 Parabellum	1460 szt.
56.	Amunicja szkolna	zestaw

II. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Temat nr 1: Postępowanie w sprawie nieletniego

CELE: Po zrealizowaniu zagadnienia słuchacz będzie potrafił:

- omówić cele ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich, zwaną dalej „wirn”,
- wyjaśnić pojęcia ustawowe właściwe dla postępowania w sprawach nieletnich,
- wymienić i opisać przyczyny niedostosowania społecznego dzieci i młodzieży,
- scharakteryzować zachowania agresywne,
- scharakteryzować zachowania świadczące o demoralizacji nieletnich,
- omówić zasady odpowiedzialności nieletnich,
- omówić obowiązek społeczny i prawny przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości nieletnich oraz powiadomienia o tym fakcie wskazanych w ustawach instytucji,
- wyjaśnić rolę sądu rodzinnego w postępowaniu z nieletnimi,
- określić właściwość miejscową i rzeczową sądu rodzinnego,
- wymienić i omówić podstawy prawne wszczęcia postępowania w sprawie nieletniego,
- wymienić i omówić cele postępowania w sprawie nieletniego,
- omówić tryb i etapy prowadzenia postępowania w sprawach nieletnich,
- omówić przypadki, w których prokurator wszczyna i prowadzi wobec nieletniego postępowanie,
- rozróżnić strony procesowe i opisać ich uprawnienia w postępowaniu w sprawach nieletnich,
- scharakteryzować postępowanie mediacyjne,
- rozróżnić obligatoryjny i fakultatywny udział obrońcy w postępowaniu w sprawach nieletnich,
- wymienić i scharakteryzować środki wychowawcze, środek leczniczy, środek poprawczy, a także środki tymczasowe stosowane wobec nieletnich,
- scharakteryzować sytuacje, w których sąd może orzec karę wobec nieletniego,
- sporządzić postanowienie o wyłączeniu materiałów do odrębnego prowadzenia,
- omówić rodzaje i charakter środków przymusu stosowanych wobec nieletnich,
- omówić środki odwoławcze od orzeczeń sądu rodzinnego,
- opisać czynności policjanta w związku z ujawnieniem przejawów demoralizacji lub czynu karalnego,
- scharakteryzować rodzaje środków oddziaływania wychowawczego, które policjant może zastosować wobec nieletniego sprawcy czynu karalnego, wyczerpującego znamiona wykroczenia,
- dokumentować uzyskane informacje świadczące o zagrożeniu małoletniego demoralizacją,
- omówić stosowanie przepisów k.p.k. w zakresie utrwalania, zbierania i przeprowadzania dowodów przez Policję,
- wskazać zakres czynności wykonywanych przez Policję w wypadkach niecierpiących zwłoki oraz zleconych przez sąd rodzinny,
- wymienić przesłanki zatrzymania nieletniego i umieszczenia go w Policyjnej Izbie Dziecka,
- określić obowiązki policjanta w związku z zatrzymaniem nieletniego,

- zatrzymać nieletniego,
- sporządzić protokół zatrzymania nieletniego,
- określić rolę i zadania Policyjnej Izby Dziecka,
- scharakteryzować obowiązki związane z doprowadzeniem i umieszczeniem nieletniego w Policyjnej Izbie Dziecka,
- określić warunki dopuszczalności przesłuchania nieletniego,
- przesłuchać nieletniego z uwzględnieniem różnych metod przesłuchania,
- sporządzić protokół przesłuchania nieletniego,
- określić zadania Policji w zakresie ujawniania małoletnich zagrożonych demoralizacją i przestępczością.

Lp.	Zagadnienia	Czas	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji
1.	Zagadnienia wprowadzające do postępowania w sprawach nieletnich.	3	wykład, pogadanka, praca w grupach	Na podstawie preambuły omów cele wirn oraz omów dobro dziecka jako naczelną zasadę w postępowaniu w sprawach nieletnich. Podziel grupę na zespoły i odwołując się do wiedzy zawodowej słuchaczy poleć, aby scharakteryzowali podstawowe pojęcia ustawowe właściwe dla postępowania w sprawach nieletnich.
2.	Uwarunkowania niedostosowania społecznego dziecka.	1	wykład konwersatoryjny	Omów psychologiczne determinanty niedostosowania społecznego dziecka.
3.	Agresja.	1	wykład, pogadanka	Wyjaśnij pojęcie oraz określ istotę i rodzaje agresji, a także mechanizm jej powstawania. Przedstaw style zachowania nieletniego w kontaktach interpersonalnych. Omów ze słuchaczami, na podstawie ich doświadczenia, style zachowań agresywnych. Przedstaw słuchaczom sposoby redukcji agresji.
4.	Zachowania przestępcze.	1	wykład konwersatoryjny	Wyjaśnij definicję pojęcia przestępca w ujęciu psychologicznym. Omów czynniki biopsychologiczne mające wpływ na zachowania przestępcze. Przedstaw rodzaje zaburzeń osobowości.
5.	Zachowania dzieci świadczące o ich demoralizacji.	2	wykład, pogadanka, praca w grupach	Wspólnie z grupą, odwołując się do doświadczenia zawodowego oraz życiowego słuchaczy, wypracuj katalog zachowań świadczących o demoralizacji nieletniego. Odwołując się do własnego doświadczenia zawodowego, przedstaw skalę zjawiska oraz wybrane przypadki świadczące o demoralizacji nieletniego. Zwróć uwagę na udział nieletnich w przestępczości zorganizowanej.

6.	Przepisy ogólne o postępowaniu w sprawach nieletnich.	7	wykład, pogadanka	Bazując na przepisach wirmn oraz innych ustawach, omów zasady odpowiedzialności nieletnich, obowiązek społeczny i prawny przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości nieletnich oraz powiadamiania o tym fakcie wskazanych w ustawach instytucji (wirmn, k.p.k., k.p.c., ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie). Określ rolę sądu rodzinnego w postępowaniu z nieletnimi. Na podstawie doświadczenia zawodowego słuchaczy wskaż właściwość rzeczową i miejscową sądu rodzinnego. Odwołując się do znajomości przepisów wirmn oraz k.p.k., wraz ze słuchaczami określ zasady wszczynania i prowadzenia postępowania w sprawach nieletnich, uprawnienia stron procesowych oraz pokrzywdzonego, tryb powoływania i udziału obrońcy. Przedstaw sytuacje, w których prokurator wszczyna i prowadzi postępowanie wobec nieletniego. Omów naczelne zasady procesowe wynikające z k.p.k.
7.	Środki wychowawcze, środek leczniczy, środek poprawczy, środki tymczasowe stosowane wobec nieletnich.	2	wykład, pogadanka	Omów środki wychowawcze, środek leczniczy, środek poprawczy oraz środki tymczasowe stosowane wobec nieletnich. Podczas omawiania ww. środków zwróć uwagę na te, które ustają z mocy prawa po ukończeniu przez nieletniego określonego ustawowo wieku.
8. 9. 10. 11. 12. 13. 14.	Sytuacje, w których sąd może orzec karę wobec nieletniego. Wyłączenie i przekazanie materiałów do odrębnego prowadzenia. Rodzaje i charakter środków przymusu stosowanych wobec nieletnich. Środki odwoławcze od orzeczeń sądu rodzinnego. Czynności policjanta w związku z ujawnieniem przejawów demoralizacji lub czynu karalnego. Dokumentowanie uzyskanych informacji świadczących o zagrożeniu nieletniego demoralizacją. Uprawnienia policjanta do zastosowania wobec nieletniego sprawcy czynu karalnego, wyczerpującego znamiona wykroczenia, środka oddziaływania wychowawczego (art. 4 ust. 5 wirmn).	6	wykład konwersatoryjny, praca w grupach	Scharakteryzuj sytuacje, w których sąd może wobec nieletniego orzec karę. Omów rodzaje i charakter środków przymusu stosowanych wobec nieletnich oraz środki odwoławcze od orzeczeń sądu rodzinnego. Omów zadania schroniska dla nieletnich. Omów rodzaje środków oddziaływania wychowawczego, które policjant może zastosować wobec nieletniego sprawcy czynu karalnego, wyczerpującego znamiona wykroczenia. Podziel grupę na zespoły i odwołując się do wiedzy zawodowej słuchaczy poleć, aby wypracowali czynności policjanta w związku z ujawnieniem przejawów demoralizacji lub czynu karalnego.

15.	Postępowanie mediacyjne.	1	wykład	Scharakteryzuj postępowanie mediacyjne, zasady, etapy oraz jego cele na podstawie przepisów wirm oraz dokumentu opracowanego w Ministerstwie Sprawiedliwości „Mediacja w polskim prawie nieletnich” (dostępny na stronie internetowej tego Ministerstwa: https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/omowienie-regulacji-prawnych). Wskaż, że w innych rodzajach postępowania również występuje instytucja mediacji.
16. 17.	Stosowanie przepisów k.p.k. w zakresie utrwalania, zbierania i przeprowadzania dowodów przez Policję. Zakres czynności Policji w wypadkach niecierpiących zwłoki oraz zleconych przez sąd rodzinny.	1	wykład konwersatoryjny, dyskusja	Odwołując się do dotychczasowej wiedzy i doświadczenia zawodowego słuchaczy, omów i scharakteryzuj stosowanie przepisów k.p.k. w zakresie utrwalania, zbierania i przeprowadzania dowodów przez Policję. Następnie, wspólnie z grupą, odwołując się do doświadczenia zawodowego oraz życiowego słuchaczy, wypracuj w ramach dyskusji zakres czynności wykonywanych przez Policję w wypadkach niecierpiących zwłoki oraz czynności zleconych przez sąd rodzinny.
18.	Zatrzymanie nieletniego.	6	wykład konwersatoryjny, praca w grupach, ćwiczenia	Omów zatrzymanie nieletniego na podstawie art. 48, 50 oraz 59 ust. 1 wirm. Omów przesłanki umieszczenia nieletniego w Policijnej Izbie Dziecka (PID). Omów obowiązki Policji w związku z zatrzymaniem nieletniego oraz jego prawa. Następnie podziel grupę na zespoły i odwołując się do wiedzy zawodowej słuchaczy poleć, aby wypracowali algorytm czynności dotyczący zatrzymania nieletniego. Na podstawie przygotowanych założeń, poleć słuchaczom opracowanie trybu postępowania z zatrzymanym nieletnim i sporządzenie odpowiedniej dokumentacji (np. notatka urzędowa, protokół zatrzymania nieletniego). Zwróć uwagę na etyczne aspekty zatrzymywania osób i respektowanie podczas zatrzymania praw człowieka.

19.	Przesłuchanie nieletniego.	4	pogadanka, symulacja, ćwiczenia	Zajęcia realizuje dwóch nauczycieli policyjnych, w tym jeden, który posiada wiedzę z zakresu psychologicznych aspektów przesłuchania nieletniego (w miarę możliwości wskazany psycholog). Omów przepisy wirm oraz k.p.k. dotyczące przesłuchania nieletniego. Zwróć uwagę na warunki dopuszczalności przesłuchania nieletniego. Na podstawie doświadczenia zawodowego słuchaczy wypracuj metody przesłuchania. W ramach symulacji, zgodnie z przygotowanym wcześniej założeniem, wybrany słuchacz przesłucha nieletniego, jednocześnie dokumentując tę czynność. Umiejętność powinna być kształtowana w „Przyjaznym Pokoju Przesłuchań Dzieci” w celu zapewnienia maksymalnego stopnia realizmu. Zwróć uwagę na specyfikę przesłuchania nieletniego, uwzględniając jego prawa i obowiązki. Zaakcentuj obowiązek pouczenia o prawach nieletniego, nie później niż przed pierwszym przesłuchaniem. Zwróć uwagę na etyczne aspekty przesłuchiwanie osób.
20.	Omówienie sporządzanej dokumentacji.	1	dyskusja	Omów sporządzoną dokumentację wykonaną podczas ćwiczeń z zagadnienia nr 18.
21.	Zasady funkcjonowania Policyjnej Izby Dziecka.	6	zajęcia wyjazdowe – wizyta w PID	Zajęcia wyjazdowe – zorganizuj wizytę słuchaczy w Policyjnej Izbie Dziecka. Funkcjonariusze pełniący służbę w PID określą rolę i zadania tej placówki. Ponadto, omów obowiązki policjanta związane z doprowadzeniem i umieszczeniem nieletniego w PID.
22.	Zadania Policji w zakresie ujawniania małoletnich zagrożonych demoralizacją i przestępczością.	2	pogadanka	Odwołując się do dotychczasowej wiedzy i doświadczenia zawodowego słuchaczy oraz na podstawie przepisów prawnych, omów zadania Policji w zakresie ujawniania nieletnich zagrożonych demoralizacją i przestępczością. Zwróć szczególną uwagę na zadania komórek do spraw nieletnich i patologii, mieszczących się w komendach miejskich, powiatowych i rejonowych Policji, a także zakres współpracy tych komórek z innymi komórkami organizacyjnymi Policji.
23.	Test osiągnięć.	2	pisemny test wiedzy	Warunkiem zaliczenia testu osiągnięć, jest uzyskanie przez słuchacza 70% prawidłowych odpowiedzi według obowiązujących ocen w skali 6–1. W sytuacji kiedy zajęcia w tym temacie realizują nauczyciele policyjni z różnych komórek organizacyjnych, za przygotowanie i przeprowadzenie testu odpowiada nauczyciel z komórki, która realizuje najwięcej zagadnień.

Temat nr 2: Czynności procesowe i rejestracyjno-statystyczne

CELE: Po zrealizowaniu zagadnienia słuchacz będzie potrafił:

- przyjąć zawiadomienie o popełnionym przestępstwie i wykroczeniu i udokumentować tę czynność,
- pouczyć małoletniego świadka o przysługujących mu prawach i obowiązkach,
- przesłuchać małoletniego świadka i udokumentować tę czynność,
- przeprowadzić przeszukanie miejsca, osoby, rzeczy oraz udokumentować tę czynność,
- sporządzić wykaz dowodów rzeczowych,
- omówić sposób postępowania z dowodami rzeczowymi,
- sporządzić postanowienie w przedmiocie dowodów rzeczowych,
- sporządzić wniosek o przekazanie materiałów do sądu rodzinnego i nieletnich,
- sporządzić postanowienie o dopuszczeniu dowodu z opinii biegłego,
- daktyloskopować,
- sporządzić stosowane druki statystyczne związane z wszczęciem, przebiegiem i zakończeniem postępowania w sprawie nieletniego.

Lp.	Zagadnienia	Czas	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji
1.	Przyjęcie zawiadomienia o popełnionym przestępstwie i wykroczeniu od osoby małoletniej oraz w sytuacji, gdy sprawcą jest nieletni.	2	wykład, pogadanka, symulacja, ćwiczenia	Przypomnij źródła informacji o przestępstwie i wykroczeniu oraz sposoby dokumentowania. Wskaż różnice między prawami i obowiązkami pokrzywdzonego pełnoletniego a małoletniego. Omów sytuację prawną małoletniego pokrzywdzonego przestępstwem ściganym na wniosek. Zwróć uwagę na reprezentację małoletniego pokrzywdzonego w sytuacji sprzeczności interesów między rodzicami a dzieckiem, wynikającą z ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodziny i opiekuńczy. Przedstaw sposób postępowania Policji przy zawiadomieniu o czynie karalnym popełnionym przez nieletniego. Zwróć uwagę, że przy spełnieniu określonych przesłanek postępowanie o czyny ścigane na wniosek i z oskarżenia prywatnego popełnione przez nieletniego toczą się z urzędu. Podkreśl, że osoba zgłaszająca powinna zostać poinformowana o toku dalszych czynności wykonywanych w jej sprawie. Przypomnij czynności niecierpiące zwłoki oraz postępowanie sprawdzające. Podkreśl, że Policja zbiera, utrwała i przeprowadza dowody w sprawie nieletniego w trybie przepisów k.p.k. Na podstawie założenia przeprowadź symulację przyjęcia zawiadomienia o popełnionym czynie karalnym. Słuchacze sporządzą protokół przyjęcia ustnego zawiadomienia o przestępstwie.

2.	Przesłuchanie małoletniego świadka.	4	wykład, pogadanka, symulacja, ćwiczenia	Trzy ostatnie godziny realizuje dwóch nauczycieli policyjnych w tym jeden, który posiada wiedzę z zakresu psychologicznych aspektów przesłuchania małoletniego (w miarę możliwości wskazany psycholog) w miarę możliwości w „Przyjaznym Pokoju Przesłuchań Dzieci”. Przypomnij prawa i obowiązki świadka oraz metody przesłuchania świadka. Odwołując się do dotychczasowej wiedzy słuchaczy zwróć uwagę, jak ważna podczas przesłuchania świadka jest komunikacja werbalna i pozawerbalna, dostosowana do jego poziomu rozwoju. Położ szczególny nacisk na właściwe przygotowanie się do przesłuchania małoletniego. Omów prawne aspekty przesłuchania małoletniego świadka z udziałem osób trzecich. Wskaż okoliczności, kiedy policjant nie może przesłuchać małoletniego. Następnie omów sytuacje przesłuchania przez Policję, w warunkach przyjaznych dziecku, małoletniego świadka w wieku poniżej 15 roku życia. Przedstaw kwestię odpowiedzialności prawnej małoletniego za składanie fałszywych zeznań. Podkreśl, że świadek małoletni może samodzielnie korzystać ze swoich praw. Przypomnij zasady prawidłowego dokumentowania czynności przesłuchania. Wskazana jest prezentacja filmu z przesłuchania małoletniego świadka. Na podstawie założenia przeprowadź symulację przesłuchania małoletniego świadka. Poleć słuchaczom udokumentowanie czynności przesłuchania.
3.	Omówienie sporządzonej dokumentacji.	1	dyskusja	Omów i oceń sporządzoną dokumentację wykonaną podczas ćwiczeń z zagadnień nr 1 i 2.
4.	Przeszukanie osoby, pomieszczeń i zatrzymanie rzeczy oraz postępowanie z dowodami rzeczowymi.	3	wykład, pogadanka, symulacja, ćwiczenia	Zajęcia realizuje co najmniej dwóch nauczycieli policyjnych, w tym jeden z zakresu taktyki przeszukania. Przypomnij podstawy prawne i faktyczne oraz aspekty prawne przeprowadzenia przeszukania (z uwzględnieniem sytuacji, gdy na miejscu nie ma gospodarza) i zatrzymania rzeczy. Wskaż różnice między przeszukaniem, zatrzymaniem rzeczy a kontrolą osobistą i sprawdzeniem prewencyjnym. Przedstaw zasady procesowo-taktyczne przeszukania i zatrzymania rzeczy. Zaakcentuj potrzebę właściwego zabezpieczenia i postępowania z dowodami rzeczowymi (omów postanowienie w przedmiocie dowodów rzeczowych, protokół zatrzymania rzeczy, wykaz dowodów rzeczowych). Na podstawie założenia przeprowadź ze słuchaczami symulację z czynności procesowych przeszukania i zatrzymania rzeczy, które słuchacze w sposób kompleksowy je udokumentują (protokół przeszukania pomieszczeń/osoby lub zatrzymania rzeczy, postanowienie w przedmiocie dowodów rzeczowych oraz wykaz dowodów rzeczowych/przedmiotów, wnioski o zatwierdzenie przeszukania lub zatrzymania rzeczy).

5.	Omówienie sporządzonej dokumentacji.	1	dyskusja	Omów i oceń sporządzoną dokumentację z zagadnienia 4.
6.	Pobranie materiału porównawczego.	3	ćwiczenia, praca w grupach	Na podstawie k.p.k. oraz ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, omów podstawy prawne daktyloskopowania. Przygotuj i przedstaw sprzęt służący do daktyloskopowania osób. Omów zasady postępowania policjanta podczas daktyloskopowania oraz sporządzania karty daktyloskopijnej. Zaprezentuj daktyloskopowanie osoby w celu zarejestrowania w systemie AFIS oraz sporządzenia ekspertyzy daktyloskopijnej. Każdy ze słuchaczy przeprowadzi daktyloskopowanie osoby. W trakcie daktyloskopowania zwróć uwagę na dokładność, czytelność oraz techniczną poprawność wykonanych odbitek, jak również na poprawne wypełnienie karty. Na bieżąco omów i oceń sporządzoną przez słuchaczy dokumentację.
7.	Biegły w postępowaniu karnym.	2	wykład, pogadanka, ćwiczenia	Wyjaśnij pojęcie biegłego oraz jego obowiązki i uprawnienia. Omów pojęcie ekspertyzy, wymień rodzaje oraz wskaż na jej przedmiot i zakres. Wskaż na zasady powoływania biegłych oraz współpracy z nim. Omów zasady sporządzania „Postanowienia o dopuszczeniu dowodu z opinii biegłego”. Zapoznaj słuchaczy z „Postanowieniem o dopuszczeniu dowodu z opinii biegłego”. Słuchacze, na podstawie przygotowanych założeń, sporządzą „Postanowienie o dopuszczeniu dowodu z opinii biegłego”. Zaprezentuj, w miarę możliwości, przykładowe opinie biegłych.
8. 9. 10.	Zbieranie, gromadzenie, przetwarzanie danych statystycznych i informacji o przestępczości. Akta kontrolne. Koszty postępowania.	1	wykład konwersatoryjny	Omów zasady sporządzania druków statystycznych związanych z wszczęciem, prowadzeniem, zakończeniem postępowania w sprawie nieletniego. Podkreśl, że w postępowaniu z nieletnimi rzadko mamy do czynienia z czynem ciągłym. Wskaż rodzaj materiałów gromadzonych w aktach kontrolnych. Omów druk dotyczący kosztów postępowania.
11.	Charakterystyka wybranych kategorii czynów karalnych na podstawie art. 1 ust. 2 pkt 2 wirm	2	ćwiczenia	Na podstawie przygotowanych założeń słuchacze, maksymalnie w 4-osobowych grupach, dokonają kwalifikacji prawnej czynów karalnych, opracują algorytm czynności procesowych i sporządzą wybrane druki statystyczne.
12.	Omówienie sporządzonej dokumentacji.	1	pogadanka	Omów i oceń sporządzoną dokumentację wykonaną podczas ćwiczeń z zagadnień nr 7 i 11. Omówienia dokonują nauczyciele policyjni, którzy zrealizowali te zagadnienia.

13.	Test osiągnięć.	2	pisemny test wiedzy	Aby zaliczyć test osiągnięć słuchacz musi uzyskać 70% prawidłowych odpowiedzi. Obowiązuje skala ocen 6-1.

Temat nr 3: Wybrane przepisy prawa cywilnego oraz rodzinnego i opiekuńczego

CELE: Po zrealizowaniu zagadnienia słuchacz będzie potrafił:

- wyjaśnić pojęcie i omówić zasady prawa cywilnego,
- wyjaśnić pojęcie i określić źródła powstania zobowiązania,
- scharakteryzować elementy struktury stosunku zobowiązaniowego,
- wyjaśnić pojęcie czynu niedozwolonego,
- omówić istotę i zasady odpowiedzialności deliktowej,
- scharakteryzować prowadzenie nadzoru,
- wyjaśnić pojęcie i omówić zasady prawa rodzinnego,
- określić istotę zawarcia małżeństwa, scharakteryzować prawa i obowiązki małżonków,
- omówić ustroje majątkowe między małżonkami,
- scharakteryzować władzę rodzicielską,
- scharakteryzować obowiązek alimentacyjny,
- omówić instytucję opieki nad małoletnim,
- wskazać zależności między zdolnością prawną i zdolnością do czynności prawnych, a zdolnością procesową, legitymacją procesową i zdolnością do podejmowania działań w procesie karnym,
- określić związek między małżeństwem i innymi instytucjami prawa rodzinnego a przepisami art. 197–204 oraz art. 206–211a k.k.,
- omówić czynność przeszukania w celu ustalenia miejsca pobytu osoby podlegającej przymusowemu odebraniu,
- udzielić informacji dotyczącej sytuacji opiekuńczo-wychowawczej dziecka.

Lp.	Zagadnienia	Czas	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji
1. 2. 3. 4. 5. 6.	Pojęcie i zasady prawa cywilnego. Pojęcie i źródła powstania zobowiązania. Elementy struktury stosunku zobowiązaniowego. Pojęcie czynu niedozwolonego. Istota i zasady odpowiedzialności deliktowej. Prowadzenie nadzoru.	4	wykład, pogadanka	Wyjaśnij podstawowe pojęcia z zakresu części ogólnej prawa cywilnego i prawa zobowiązań. Wyjaśnij terminy osoba fizyczna i osoba prawna, szczególną uwagę zwróć na zagadnienia dotyczące zdolności prawnej i zdolności do czynności prawnych. Omów źródła powstania zobowiązania. Wyjaśnij pojęcie czynu niedozwolonego. Omów, na czym polega odpowiedzialność deliktowa i wyjaśnij zasady tej odpowiedzialności. Wyjaśnij pojęcie nadzoru, ze wskazaniem jego źródeł. Szczególną uwagę zwróć na odpowiedzialność osoby zobowiązanej do nadzoru za czyny niedozwolone popełnione przez osobę pozostającą pod nadzorem. Wyjaśnij związek między małżeństwem i innymi instytucjami prawa rodzinnego a przepisami art. 197–204 oraz art. 206–211a k.k.

7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14.	Pojęcie i zasady prawa rodzinnego. Istota zawarcia małżeństwa. Prawa i obowiązki małżonków. Ustroje majątkowe między małżonkami. Władza rodzicielska. Pochodzenie dziecka. Obowiązek alimentacyjny. Opieka nad małoletnim.	6	wykład, pogadanka	Omów podstawowe instytucje prawa rodzinnego i opiekuńczego. Zwróć uwagę na przesłanki zawarcia małżeństwa, zakazy względne i bezwzględne jego zawarcia, a także na prawa i obowiązki małżonków. Omów ustroje majątkowe między małżonkami (ustrój wspólności ustawowej, ustroje umowne i przymusowy). Scharakteryzuj władzę rodzicielską, wskaż jej elementy i omów, w jaki sposób sąd rodzinny może ingerować w sprawowanie władzy przez rodziców. Omów obowiązek alimentacyjny, zwróć uwagę na to, komu i w jakich okolicznościach przysługuje świadczenie alimentacyjne. Omów instytucję opieki nad małoletnim. Wskaż różnice między władzą rodzicielską a opieką prawną.
15. 16.	Zdolność prawna i zdolność do czynności prawnych a zdolność procesowa, legitymacja procesowa i zdolność do podejmowania działań w procesie karnym. Małżeństwo i inne instytucje prawa rodzinnego a przepisy karne art. 197–204 k.k., art. 206–211a k.k. oraz art. 89 i art. 104–106 k.w.	5 (3+2)	wykład, pogadanka	Wykorzystując dotychczasową wiedzę i doświadczenie zawodowe słuchaczy dokonaj porównania zdolności prawnej i zdolności do czynności prawnych (instytucje prawa cywilnego) ze zdolnością procesową, legitymacją procesową i zdolnością do podejmowania działań w procesie karnym. Omów przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności oraz przeciwko rodzinie i opiece. Wskaż związek między poszczególnymi instytucjami prawa rodzinnego i opiekuńczego a przestępstwami przeciwko rodzinie i opiece.
17.	Alienacja, porwanie rodzicielskie.	1	wykład konwersatoryjny	Omów czynność przeszukania w kontekście alienacji lub porwania rodzicielskiego.
18.	Udzielanie informacji dotyczącej sytuacji opiekuńczo-wychowawczej dziecka.	3	symulacja, ćwiczenia, pogadanka	Określ zakres informacji (które należy ustalić i przekazać) dotyczących sytuacji opiekuńczo-wychowawczej dziecka w rozmowie z osobą zgłaszającą. Na podstawie przygotowanych założeń, przeprowadź symulację udzielenia informacji dotyczącej sytuacji opiekuńczo-wychowawczej dziecka. Wskazane jest, aby symulacja została przeprowadzona przynajmniej trzykrotnie z udziałem różnych słuchaczy. Omów i przeanalizuj wspólnie z grupą sposób komunikowania się z osobą zgłaszającą, zakres zebranych informacji oraz podjęte przez policjantów decyzje dotyczące dalszego postępowania. Z przeprowadzonej symulacji słuchacze sporządzają odpowiednią dokumentację (notatki służbowe, urzędowe i wnioski do sądu rodzinnego). Na bieżąco omów i oceń sporządzoną przez słuchaczy dokumentację.

Temat nr 4: Wybrane zjawiska patologii społecznej

CELE: Po zrealizowaniu zagadnienia słuchacz będzie potrafił:

- określić i scharakteryzować determinanty powstawania i funkcjonowania subkultur,
- wymienić i scharakteryzować symptomy świadczące o przynależności do subkultury,
- określić wpływ uczestnictwa w subkulturach na demoralizację i przestępczość ich członków,
- określić rolę i zadania Policji w zakresie rozpoznawania zjawiska subkultur,
- omówić charakterystyczne właściwości sekt,
- omówić metody indoktrynacji nowych członków sekty,
- scharakteryzować metody psychomanipulacji,
- omówić prawne mechanizmy przeciwdziałania grupom psychomanipulacyjnym,
- scharakteryzować formy i uwarunkowania prostytucji,
- scharakteryzować skalę zjawiska prostytucji w Polsce,
- opisać zjawisko krzywdzenia dzieci oraz pracy z dziećmi – ofiarami przemocy,
- omówić sposób postępowania policjanta wobec sprawcy przestępstwa z nienawiści,
- scharakteryzować współpracę z instytucjami uczestniczącymi w procesie pomocy dzieciom krzywdzonym i ich rodzinom,
- interpretować przepisy ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- rozpoznawać objawy uzależnienia,
- wymienić grupy substancji narkotycznych według zaproponowanych podziałów,
- przeprowadzić wstępną identyfikację zabezpieczonej substancji,
- sporządzić dokumentację z użycia testera narkotykowego,
- rozpoznać rodzaje uzależnienia,
- określić wpływ „dopingu” na rozwój psychiczny i fizyczny młodego człowieka,
- interpretować przepisy prawa polskiego w odniesieniu do występowania substancji anabolicznych w Polsce,
- wskazać podmioty właściwe do podejmowania określonych działań w zakresie profilaktyki narkomanii i innych uzależnień.

Lp.	Zagadnienia	Czas	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji
1. 2.	Subkultury o charakterze kryminogennym. Sekty o charakterze destrukcyjnym.	2	wykład, pogadanka,	Podziel grupę na zespoły i odwołując się do wiedzy zawodowej słuchaczy poleć, aby wypracowali i scharakteryzowali symptomy świadczące o przynależności do poszczególnych subkultur. Odwołując się do własnego doświadczenia zawodowego, przedstaw skalę zjawiska (dynamika, rozmiar, geografia) oraz wybrane przypadki świadczące o kryminogennym charakterze poszczególnych subkultur. Na podstawie obowiązujących przepisów zaakcentuj rolę i zadania Policji w zakresie rozpoznawania zjawiska subkultur. Omów charakterystyczne właściwości sekt destrukcyjnych, metody indoktrynacji nowych członków, metody psychomanipulacji. Przedstaw prawne mechanizmy przeciwdziałania grupom psychomanipulacyjnym.
3.	Prostytucja nieletnich.	2	pogadanka	Podziel grupę na zespoły i odwołując się do wiedzy zawodowej słuchaczy poleć, aby wypracowali czynniki przyczynowe i motywacyjne prostytucji. Wspólnie z grupą, odwołując się do doświadczenia zawodowego oraz życiowego, omów formy prostytucji, systemy prawne funkcjonowania prostytucji.
4.	Zjawisko handlu ludźmi.	2	pogadanka	Omów zjawisko handlu ludźmi ze szczególnym zwróceniem uwagi na handel dziećmi.
5.	Zagrożenia czyhające na dzieci w Internecie.	2	pogadanka	Zwróć uwagę na problem wykorzystywania dzieci i pornografię dziecięcą. Następnie korzystając z wiedzy zawodowej i życiowej słuchaczy omów zjawisko cyberprzemocy, jego formy i ewentualne skutki. Wskaż na zwalczanie niebezpiecznych treści w Internecie m. in. Dyżurnet.pl, sieciaki.pl, kidprotect.pl.
6.	Mowa nienawiści, przestępstwa z nienawiści.	1	wykład	Przypomnij pojęcie „mowa nienawiści”. Zwróć uwagę na różnicę pomiędzy pojęciami przestępstwo z nienawiści a incydent motywowany uprzedzeniami. Następnie scharakteryzuj przestępczość z nienawiści.
7. 8. 9.	Pojęcia: uzależnienie, współuzależnienie. Podział substancji psychoaktywnych. Środki zastępcze.	2	wykład, pogadanka	Zaktywizuj słuchaczy do wyjaśnienia pojęć uzależnienie i współuzależnienie. Podsumowując pracę w grupach, odnieś się do definicji ustawowych. Dokonaj podziału substancji psychoaktywnych ze względu na: – sposób działania, – podział dokonany przez Światową Organizację Zdrowia (WHO), – sposoby produkcji i występowania. Zwróć szczególną uwagę na zjawisko związane z „dopalaczami”.

10.	Czynności związane z zabezpieczeniem substancji psychoaktywnych ujawnionym przy nieletnim.	2	wykład, pogadanka, pokaz, ćwiczenia	Wskazane jest, aby zajęcia realizować w pracowni narkotykowej z dostępem do zdjęć, atrap substancji narkotycznych. Przedstaw czynności związane z zabezpieczeniem substancji podejrzewanych jako narkotyczne. Wyjaśnij pojęcie „wstępna identyfikacja substancji narkotycznej”. Rozdaj słuchaczom protokoły użycia testu narkotykowego. Przedstaw sposób jego wypełniania. Słuchacze samodzielnie sporządzają taką dokumentację. Na bieżąco omów i oceń sporządzoną przez słuchaczy dokumentację.
11. 12.	Psychologiczne aspekty uzależnienia dzieci i młodzieży. Zewnętrzne sygnały eksperymentowania z substancjami psychoaktywnymi.	2	wykład, pogadanka	Omów motywy eksperymentowania przez młodych ludzi ze środkami psychoaktywnymi. Wypracuj ze słuchaczami na podstawie ich wiedzy życiowej, sposoby interpretacji zachowań użytkownika substancji psychoaktywnych. Zwróć szczególną uwagę na mity funkcjonujące w społeczeństwie na temat uzależnień. Przedstaw słuchaczom problematykę związaną ze środkami anabolicznymi stosowanymi przez małoletnich. Wskaż na zagrożenia zdrowotne, społeczne, psychologiczne wynikające z ich stosowania. Wskaż na opracowane już systemy pomocowe prowadzone przez określone podmioty zajmujące się profilaktyką i pomocą osobom uzależnionym.

Temat nr 5: Interwencje z udziałem małoletnich

CELE: Po zrealizowaniu zagadnienia słuchacz będzie potrafił:

- scharakteryzować system ochrony praw dziecka w oparciu o akty prawne,
- omówić instytucje i organizacje zajmujące się ochroną prawną dzieci i młodzieży,
- omówić katalog praw przyznanych dziecku przez Konwencję Praw Dziecka (prawa cywilne, socjalne, kulturalne i polityczne),
- omówić i scharakteryzować podmioty pozapolicyjne działające na rzecz dzieci i rodziny,
- określić i scharakteryzować zakres kompetencji podmiotów pozapolicyjnych i zakres współpracy z Policją,
- opisać zjawisko krzywdzenia dzieci oraz pracy z dziećmi – małoletnimi, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięci przemocą w rodzinie,
- scharakteryzować współpracę z instytucjami uczestniczącymi w procesie pomocy dzieciom krzywdzonym i ich rodzinom,
- omówić rolę i zadania Policji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- wyjaśnić tryb postępowania z osobą, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
- wyjaśnić tryb postępowania z osobą stosującą przemoc,
- określić zakres pomocy udzielanej przez policjanta osobie co, do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
- omówić i scharakteryzować interwencyjny tryb umieszczania dzieci w odpowiednich placówkach opiekuńczo-wychowawczych,
- sporządzić wniosek o wgląd w sytuację opiekuńczo-wychowawczą dziecka,
- sporządzić wniosek o umieszczenie dziecka w trybie interwencyjnym w odpowiedniej placówce opiekuńczo-wychowawczej,

- scharakteryzować organizację i zasady funkcjonowania „Przyjaznego Pokoju Przesłuchań Dzieci”,
- omówić zadania Policji przy wykonywaniu czynności odebrania dziecka z rodziny przez pracownika socjalnego.

Lp.	Zagadnienia	Czas	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji
1.	Organizacja i zasady funkcjonowania „Przyjaznego Pokoju Przesłuchań Dzieci”.	2	pogadanka, dyskusja	Wykorzystując doświadczenie zawodowe słuchaczy, ukierunkuj dyskusję na temat funkcjonowania „Przyjaznego Pokoju Przesłuchań Dzieci”. Następnie omów organizację i zasady funkcjonowania przyjaznego pokoju przesłuchania dziecka i wymogi niezbędne do uzyskania certyfikatu Ministerstwa Sprawiedliwości.
2.	Rola i zadania Policji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	2	wykład, pogadanka	Na podstawie przepisów prawnych przypomnij procedurę „Niebieskie Karty” oraz określ zasady i tryb interweniowania w trakcie przeprowadzania interwencji związanych z przemocą w rodzinie, wskaż sposób dokumentowania czynności z tym związanych. Zaakcentuj zasady postępowania z osobą, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie oraz z osobą stosującą przemoc. Zwróć uwagę na rolę i zadania zespołów interdyscyplinarnych.
3.	Sposoby i tryb postępowania z małoletnim, co do którego istnieje podejrzenie, że jest dotknięty przemocą w rodzinie.	2	wykład, pogadanka	Omów tryb i sposoby postępowania z małoletnim, co do którego istnieje podejrzenie, że jest dotknięty przemocą w rodzinie. Zwróć uwagę na trzy grupy potrzeb i oczekiwań (potrzeby emocjonalne, informacyjno-konsultacyjne i praktyczne) osób doświadczających przemocy w stosunku do udzielających pomocy. Wypracuj zakres pomocy, której policjant powinien udzielić pokrzywdzonemu. Zwróć uwagę na zadania Policji przy wykonywaniu czynności odebrania dziecka z rodziny przez pracownika socjalnego.
4.	Psychologiczne koszty ponoszone przez policjanta interweniującego w związku z przemocą w rodzinie.	2	wykład konwersatoryjny	Zwróć uwagę na zjawisko stresu traumatycznego i jego konsekwencje. Wypracuj ze słuchaczami katalog sposobów radzenia sobie ze stresem zawodowym („giełda pomysłów”).
5. 6.	System ochrony praw dziecka w świetle przepisów prawa międzynarodowego i polskiego. Instytucje i organizacje zajmujące się ochroną praw dziecka oraz podmioty działające na rzecz dzieci i rodziny.	2	pogadanka, praca w grupach	Omów system ochrony praw dziecka w świetle przepisów prawa międzynarodowego i polskiego, nawiązując m.in. do Konwencji o prawach dziecka, Europejskiej konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, Reguł Minimalnych oraz Reguł Narodów Zjednoczonych dotyczących Ochrony Nieletnich Pozbawionych Wolności. Odwołując się do doświadczenia zawodowego i życiowego słuchaczy wypracuj katalog instytucji i organizacji zajmujących się ochroną praw dziecka oraz instytucji i organizacji działających na rzecz dzieci i rodziny. Następnie wspólnie z grupą, odwołując się do doświadczenia zawodowego i życiowego, omów zakres

				kompetencji i współpracy z Policją podmiotów pozapolicyjnych działających na rzecz dzieci i rodziny.
7.	Dokumentowanie czynności dotyczących sytuacji opiekuńczej i trybu interwencyjnego.			ZAGADNIENIE NR 7 NALEŻY ZREALIZOWAĆ DOPIERO PO ZAKOŃCZENIU TEMATU NR 4.
8.	Omówienie sporządzonej dokumentacji.	3 (2+1)	pogadanka, ćwiczenia	ZAGADNIENIE NR 8 POWINNO BYĆ REALIZOWANE CO NAJMNIJ DZIEŃ PÓŹNIEJ. Na podstawie przygotowanych założeń, poleć słuchaczom opracowanie trybu postępowania po uzyskaniu informacji o przemocy w rodzinie (umieszczania dzieci w odpowiednich placówkach opiekuńczo-wychowawczych) i sporządzenie odpowiedniej dokumentacji (wniosek o wgląd w sytuację opiekuńczo-wychowawczą dziecka, wniosek o umieszczenie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej).

Temat nr 6: Poszukiwania małoletnich/nieletnich

CELE: Po zrealizowaniu zagadnienia słuchacz będzie potrafił:

- określić metody i formy wykonywania zadań przez Policję w zakresie prowadzenia poszukiwań,
- określić poziom poszukiwania,
- wskazać różnice między zaginięciem małoletniego, a wszczęciem poszukiwań opiekuńczych,
- wskazać podstawy prawne do wszczęcia poszukiwań opiekuńczych,
- wskazać podstawy rejestracji poszukiwań opiekuńczych w systemach policyjnych,
- wskazać rolę Policji w sytuacji otrzymania informacji dotyczącej porwania rodzicielskiego,
- sporządzić zawiadomienie o samowolnym oddaleniu się osoby małoletniej lub nieletniej w ramach poszukiwań opiekuńczych.

Lp.	Zagadnienia	Czas	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji
1.	Stosowanie przepisów w zakresie poszukiwań.	2	pogadanka	Na podstawie obowiązujących przepisów w sprawie prowadzenia poszukiwania osoby zaginionej oraz postępowania w przypadku ujawnienia osoby o nieustalonej tożsamości lub znalezienia nieznanymi zwłok oraz szczątków ludzkich, wyjaśnij pojęcia oraz określ istotę i rodzaje poszukiwań, ze zwróceniem szczególnej uwagi na poszukiwania opiekuńcze. Zwróć szczególną uwagę na różnicę między zaginięciem małoletniego a wszczęciem poszukiwań opiekuńczych, z wyszczególnieniem poszukiwań opiekuńczych prowadzonych na podstawie decyzji Sądu Rodzinnego oraz odrębnie na podstawie zgłoszenia o samowolnym oddaleniu się.

2.	Rola Policji podczas realizacji zadań związanych z poszukiwaniami opiekuńczymi.	2	pogadanka	Omów zadania policjanta: – podczas przyjęcia zawiadomienia o samowolnym oddaleniu się osoby małoletniej lub nieletniej w ramach poszukiwań opiekuńczych, – po przyjęciu zawiadomienia o samowolnym oddaleniu się osoby małoletniej lub nieletniej w ramach poszukiwań opiekuńczych. Wskaż rolę Policji w sytuacji otrzymania informacji dotyczącej porwania rodzicielskiego.
3.	Rejestracja poszukiwań opiekuńczych w systemach policyjnych.	1	pogadanka	Wskaż i omów podstawy rejestracji poszukiwań opiekuńczych w systemach policyjnych.
4. 5.	Dokumentowanie czynności dotyczących poszukiwań opiekuńczych. Omówienie sporządzonej dokumentacji.	3	pogadanka, ćwiczenia	Przedstaw sposób wypełniania zawiadomienia o samowolnym oddaleniu się osoby małoletniej lub nieletniej. Zwróć uwagę na konieczność uzyskania, od osoby najbliższej lub przedstawiciela ustawowego, zgody na publikację wizerunku osoby małoletniej lub nieletniej i po jej uzyskaniu opublikowanie informacji w środkach masowego przekazu. Rozdaj słuchaczom zawiadomienia i na podstawie przygotowanych założeń poleć samodzielne sporządzenie takiej dokumentacji. Omów i oceń dokumentację wykonaną podczas ćwiczeń.

Temat nr 7: Działania profilaktyczne

CELE: Po zrealizowaniu zagadnienia słuchacz będzie potrafił:

- przygotować się do spotkania profilaktycznego z różnymi grupami odbiorców (uczniowie, nauczyciele, rodzice),
- sporządzić plan spotkania profilaktycznego,
- przeprowadzić spotkanie profilaktyczne z grupą odbiorców,
- określić zasady udzielania informacji na miejscu zdarzenia,
- omówić procedury postępowania nauczycieli i metody współpracy szkół z Policją w sytuacjach zagrożenia dzieci oraz młodzieży przestępczością i demoralizacją, w szczególności: narkomanią, alkoholizmem i prostytutką,
- scharakteryzować „Rządowy program ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniej im. Władysława Stasiaka na lata 2022–2024”.

Lp.	Zagadnienia	Czas	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji
1. 2.	Spotkanie profilaktyczne z różnymi grupami odbiorców (uczniowie, nauczyciele, rodzice). Plan spotkania profilaktycznego.	6	wykład, pogadanka, dyskusja, ćwiczenia	Co najmniej trzy pierwsze godziny zajęć realizuje dwóch nauczycieli policyjnych (jeden specjalista z zakresu prewencji, drugi z zakresu metodyki nauczania). W przypadku braku możliwości udziału dwóch nauczycieli podczas 6 godzin, pozostałe 3 godziny realizuje specjalista z zakresu prewencji. W trakcie realizacji zajęć omów przygotowanie do spotkania profilaktycznego z różnymi grupami odbiorców. Omów adekwatne techniki prowadzenia spotkania profilaktycznego w zależności od tematu i grupy odbiorców. Zwróć uwagę na wykorzystanie środków dydaktycznych w odniesieniu do określonej grupy odbiorców. Wspólnie ze słuchaczami wypracuj istotne elementy spotkania profilaktycznego. Przedstaw zasady opracowania planu (konspektu) spotkania profilaktycznego. Dokonaj podziału na dwuosobowe zespoły, które sporządzą plany (konspekty) spotkań – z uwzględnieniem oczekiwań odbiorców wybranej placówki oświatowej.
3.	Procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach kryzysowych i metody współpracy szkół z Policją.	2	pogadanka, praca w grupach	Przedstaw procedury postępowania nauczycieli i metody współpracy szkół z Policją w sytuacjach zagrożenia dzieci oraz młodzieży przestępczością i demoralizacją, w szczególności narkomanią, alkoholizmem i prostytutką.

4.	„Rządowy program ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniej im. Władysława Stasiaka na lata 2022–2024”.	2	pogadanka	Scharakteryzuj „Rządowy program ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniej im. Władysława Stasiaka na lata 2022–2024”. Wykorzystując doświadczenia słuchaczy, omów inne niż spotkania profilaktyczne działania podejmowane w ramach programu „Razem Bezpieczniej”. Porusz kwestię edukacji społecznej między innymi osób starszych.
5.	Inne działania profilaktyczne.			
6.	Omówienie sporządzonego planu spotkania profilaktycznego.	2	pogadanka	ZAGADNIENIE NALEŻY ZREALIZOWAĆ DOPIERO PO UZYSKANIU ZALICZENIA Z TEMATU NR 1 I CO NAJMNIJ DWA TYGODNIE PO REALIZACJI ZAGADNIENIA 2 W TEMACIE NR 7. Dokonaj sprawdzenia przygotowanych planów (konspektów) oraz środków dydaktycznych, zwracając uwagę na dobór treści i sposobów realizacji do grup odbiorców, a także możliwości zrealizowania zajęć.
7.	Realizacja przygotowanego spotkania z wybraną grupą odbiorców.	6	ćwiczenia	ZAGADNIENIE NALEŻY ZREALIZOWAĆ CO NAJMNIJ DWA DNI PO ZAGADNIENIU 6. Zajęcia realizuje co najmniej dwóch nauczycieli policyjnych (w miarę możliwości wskazany psycholog). Z uwagi na specyfikę zajęć należy je realizować w bloku 6-godzinnym. Słuchacze zaprezentują fragment jednego z dwóch przygotowanych spotkań. W miarę możliwości zarejestruj to wystąpienie celem omówienia.
8.	Praktyczna realizacja spotkania profilaktycznego.	12 (6+6)	ćwiczenia	ZAGADNIENIE NALEŻY ZREALIZOWAĆ CO NAJMNIJ DWA DNI PO ZAGADNIENIU 7. Zajęcia realizowane w dwóch wybranych placówkach wychowawczo-oświatowych o różnych poziomach. Po spotkaniu zrealizowanym przez słuchaczy, dokonaj podsumowania i oceny. Zajęcia realizuje co najmniej dwóch nauczycieli (w miarę możliwości wskazany psycholog). W przypadku realizowania zajęć równoległe w kilku placówkach, należy zapewnić udział przynajmniej jednego nauczyciela policyjnego w każdej z nich.

Temat nr 8: Wybrane elementy taktyki i technik interwencji

CELE: Po zrealizowaniu zagadnienia słuchacz będzie potrafił:

- określić warunki bezpieczeństwa wymagane podczas zajęć oraz procedurę powypadkową,
- obezwładniać osobę z wykorzystaniem dźwigni, obchwytów szyi z uciskiem, obaleń i podcięć w różnych sytuacjach,
- podnosić z ziemi i odrywać od przeszkody osobę stawiającą opór,
- transportować osobę przy pomocy chwytów transportowych i technik prowadzenia,
- zakładać kajdanki i prowadnice oraz dokonać sprawdzenia osoby w różnych sytuacjach,
- zastosować obronę przed atakiem niebezpiecznym narzędziem i zagrożeniem bronią palną,
- stosować zasady poruszania się z bronią palną krótką w działaniach zespołowych podczas pościgu, penetracji terenu i pomieszczeń,
- wymienić rodzaje kamizelek kuloodpornych i latarek taktycznych oraz scharakteryzować sposób ich wykorzystania podczas działań interwencyjnych,
- stosować odpowiednią taktykę podczas legitymowania i zatrzymywania osób w różnych miejscach, stawiających bierny i czynny opór oraz dokonujących czynnej napaści.

Lp.	Zagadnienia	Czas	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji
1.	Założenia tematu oraz warunki bezpieczeństwa wymagane podczas zajęć.	3	pogadanka, pokaz, ćwiczenia	Zapoznaj słuchaczy ze strukturą tematu oraz warunkami bezpieczeństwa wymaganymi podczas zajęć. Omów warunki zaliczenia. Poinformuj o zasadach i regulaminie korzystania z obiektów dydaktycznych. Zapoznaj słuchaczy z warunkami uczestnictwa w zajęciach i omów procedurę powypadkową.
2.	Doskonalenie technik obezwładniania.			Doskonal techniki obezwładniania: – dźwigniami: łokciową, łokciowo-barkową, – obchwytami szyi z uciskiem: z podejścia z przodu i z tyłu, – obaleniami: chwytem za głowę, za nogi, podcięciem. Doskonal ww. techniki we współdziałaniu. Techniki obezwładniania nauczaj do momentu unieruchomienia osoby. W ostatnim etapie nauczania dzieląc słuchaczy na trzyosobowe zespoły (dwóch policjantów, jeden napastnik) doskonal ww. umiejętności w różnych sytuacjach w formie zadaniowej, której celem będzie wyrobienie u policjantów nawyku współdziałania. Omawiając wskazane treści posiłkuj się katalogiem zasad interweniowania wobec osób niekontrolujących swoich zachowań z różnych przyczyn, zawartych np. w teoretyczno-praktycznym poradniku pn. <i>Interwencje wobec</i>

				<i>osób z zaburzeniami psychicznymi lub niekontrolujących swoich zachowań z innych przyczyn. Zwróć uwagę, że użycie chemicznych środków obezwładniających w postaci ręcznych miotaczy gazu, wobec osób z zaburzeniami psychicznymi lub niekontrolujących swoich zachowań z innych przyczyn, jest mało skuteczne i nie jest zalecane.</i> Przeprowadź symulacje interwencji wobec osób przejawiających agresję fizyczną oraz słowną, wobec osób nietrzeźwych, a także wobec osób przejawiających zaburzenia psychiczne. Założenia do symulacji powinny uwzględniać różne zachowania osób, wobec których policjanci podejmują interwencje: atak na policjantów, osoba nie reaguje na polecenia policjantów, autoagresja, agresja słowna. Zwróć uwagę na kwestię współpracy policjantów z Zespołem Ratownictwa Medycznego. Zaprezentuj sposoby postępowania w czasie legitymowania i zatrzymywania osób stawiających opór lub posługujących się niebezpiecznymi narzędziami. Zwróć uwagę na umiejętność i bezpieczne kontrolowanie osoby w różnych sytuacjach poprzez bezpieczne stosowanie technik unieruchamiania osoby z wykorzystaniem ciężaru własnego ciała oraz odstąpienia od stosowania ww. technik w przypadku ustąpienia przyczyny jej stosowania. Stosując unieruchomienie dąż do bezpiecznego wykonania techniki oraz kontrolowania pozycji ciała zatrzymanego, aby umożliwić mu oddychanie.
3.	Doskonalenie chwytów transportowych.	2	pokaz, ćwiczenia	Doskonal techniki chwytów transportowych: – techniki prowadzenia: przy pomocy dźwigni łokciowej, ucisków na miejsca wrażliwe, – dźwignie transportowe: łokciowo-barkowa, nadgarstkowa, – techniki podnoszenia z ziemi i odrywania od przeszkody: – dźwignią: łokciową, łokciowo-barkową, – przy pomocy ucisków na miejsca wrażliwe. Doskonal ww. techniki we współdziałaniu. Nauczanie rozpocznij od umiejętności stosowania łagodnych form prowadzenia osoby, która nie stawia oporu. Następnie doskonal techniki prowadzenia, chwytów transportowe, sposoby odrywania i podnoszenia z ziemi w różnych sytuacjach, także wtedy, kiedy osoba stawia bierny lub czynny opór. W razie potrzeby sytuacje takie zakończ unieruchomieniem i przygotowaniem do założenia kajdanek.

4.	Doskonalenie technik zakładania kajdanek oraz sprawdzenie osoby w różnych sytuacjach taktycznych z uwzględnieniem współdziałania.	2	pokaz, ćwiczenia	Doskonal techniki zakładania kajdanek oraz sprawdzenia osoby. Zakładanie kajdanek: a) na ręce trzymane z przodu – w pozycji wolnostojącej i przy ścianie, b) na ręce trzymane z tyłu – w pozycji stojącej, przy ścianie, w klęku, w leżeniu. Przypomnij poszczególne etapy zakładania kajdanek: – utrzymanie bezpiecznej odległości, – prawidłowe wydawanie poleceń do właściwego ustawienia osoby, – prawidłowe założenie kajdanek, – sprawdzenie osoby, – zabezpieczenie znalezionych przedmiotów, – transportowanie osoby z założonymi kajdankami, – prawidłowa asekuracja podczas wszystkich etapów działania. Techniki zakładania kajdanek doskonal w różnych sytuacjach, we współdziałaniu oraz z użyciem broni. Ćwiczenia sprawdzenia osoby poleć wykonywać z udziałem pozorantów w ubraniach cywilnych oraz z użyciem niebezpiecznych przedmiotów.
5.	Doskonalenie umiejętności użycia wybranych środków przymusu bezpośredniego w obronie przed atakiem niebezpiecznym narzędziem i bronią palną.	2	pokaz, ćwiczenia	Nauczanie obron przed atakiem niebezpiecznym narzędziem rozpocznij od scharakteryzowania różnych form ataku i zagrożeń z tego wynikających. Zwróć szczególną uwagę na to, że ataki te mogą być ponawiane i wielopłaszczyznowe. Podkreśl znaczenie zachowania bezpiecznej odległości oraz znaczenie stosowania przez policjantów podczas interwencji zasady „pustych rąk, widocznych i trzymany daleko od niebezpiecznych przedmiotów”. Omów możliwości wykorzystania do obrony środków przymusu bezpośredniego, różnych innych przedmiotów oraz aranżacji pomieszczenia. Następnie ćwicz obronę przed atakiem pałką i nożem w zależności od odległości od napastnika, poprzez: dystansowanie, stopowanie ataku, zejście z linii ataku, zabicie ataku, blokowanie ataku. Nauczając obron przed zagrożeniem bronią palną uświadom skalę zagrożenia i możliwości obrony w zależności od rodzaju broni palnej, której używa napastnik. Przypomnij zasady taktyczne: – umiejętność negocjowania, „zagadywania” napastnika, – zejście z linii strzału z przechwyceniem broni, – możliwość stosowania uderzeń w miejsca wrażliwe, odebranie broni.

6.	Doskonalenie umiejętności posługiwania się bronią palną w interwencji.	3	pokaz, ćwiczenia	Zajęcia realizuje dwóch nauczycieli policyjnych z zakresu taktyki i technik interwencji. W zajęciach słuchacze uczestniczą z pełnym wyposażeniem do służby. Doskonał następujące umiejętności posługiwania się bronią: - postawy strzeleckie (gotowości, frontalna i półfrontalna obniżona, klęcząca niska), - postawa, dobytec, przeładowanie broni, - zmiana kierunku strzelania (zwroty w prawo, w lewo i w tył), - awaryjna i taktyczna wymiana magazynka (koniec amunicji i niewypał), - poruszanie się z bronią (chodzenie, bieg, zatrzymanie), - poruszanie się z bronią w patrolu dwuosobowym i w zespole (ze zwróceniem uwagi na sposób trzymania broni przez „1” i „2” oraz wzajemne ustawienie), - awaryjna wymiana magazynka z ubezpieczeniem partnera, - przemieszczanie się w terenie w dwójkach i w zespole z wzajemnym ubezpieczeniem się oraz z wykorzystaniem naturalnych przeszkód, - bezpieczne podejście do budynku, - poruszanie się korytarzem, - techniki wejść do pomieszczeń, - sprawdzenie pomieszczeń pod kątem osób. Zajęcia realizuj w terenie otwartym i w salach symulacyjnych z wykorzystaniem broni służbowej i środków technicznych. Omów rodzaje kamizelek kuloodpornych, latarek taktycznych, ich właściwości i sposób użycia.
7.	Zapewnienie bezpieczeństwa podczas realizacji czynności interwencyjnych w różnych sytuacjach.	2	pokaz, ćwiczenia	Zajęcia realizuje dwóch nauczycieli policyjnych z zakresu taktyki i technik interwencji. Zademonstruj i omów wzorcową procedurę postępowania podczas legitymowania i zatrzymywania w terenie otwartym, w pomieszczeniu i w pojeździe osób stawiających opór i stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia. Przygotowując założenia do ćwiczeń bazuj na przykładach z praktyki lub z biuletynu. W założeniach uwzględnij specyfikę postępowania w sprawach z udziałem nieletnich. Przeprowadź ćwiczenia praktyczne ww. czynności.

Temat nr 9: Szkolenie strzeleckie

CELE: Po zrealizowaniu zagadnienia słuchacz będzie potrafił:

- bezpiecznie użytkować broń palną,
- stosować właściwą taktykę podczas posługiwania się bronią palną,
- stosować zasady mające wpływ na celność strzelania,
- rozpoznać i usunąć zacięcia w broni palnej krótkiej,
- wykonać strzelania statyczne z broni palnej krótkiej,
- wykonać strzelania szybkie z broni palnej krótkiej,
- wykonać strzelania dynamiczne z broni palnej krótkiej,
- wykonać strzelania sytuacyjne z broni palnej krótkiej.

Lp.	Zagadnienia	Czas	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji
1.	Warunki bezpieczeństwa przy posługiwaniu się bronią.	1	wykład, pokaz	Zajęcia realizuj w sali dydaktycznej. Omów treści i zobrazuj je poprzez prezentację multimedialną oraz tablice poglądowe. Przypomnij warunki i przypadki użycia broni, zasady bezpiecznego posługiwania się bronią, sposoby usuwania zacięć w broni palnej krótkiej oraz podstawy celnego strzelania.
2.	Strzelania statyczne o zmieniającym się stopniu trudności – zgodnie z warunkami strzelań określonymi w przepisach prawnych, dotyczących szkolenia strzeleckiego policjantów przy użyciu broni palnej krótkiej. *Zalecane jest wykonanie 2 strzelań.	4	pokaz, ćwiczenia	Zajęcia realizuje dwóch nauczycieli policyjnych (instruktorów strzelań policyjnych). Zrealizuj strzelania statyczne, przestrzegając zasady stopniowania trudności oraz warunki określone w zbiorze przepisów prawnych dotyczących szkolenia strzeleckiego policjantów przy użyciu broni palnej krótkiej.
3.	Strzelania szybkie o zmieniającym się stopniu trudności – zgodnie z warunkami strzelań określonymi w przepisach prawnych, dotyczących szkolenia strzeleckiego policjantów przy użyciu broni palnej krótkiej.	5	pokaz, ćwiczenia	Zajęcia realizuje dwóch nauczycieli policyjnych (instruktorów strzelań policyjnych). Zrealizuj strzelania szybkie zgodnie z zasadą stopniowania trudności oraz warunkami określonymi w przepisach prawnych dotyczących szkolenia strzeleckiego policjantów przy użyciu broni palnej krótkiej.

	*Zalecane jest wykonanie 3 strzelań.			
4.	Strzelania dynamiczne o zmieniającym się stopniu trudności – zgodnie z warunkami strzelań określonymi w przepisach prawnych, dotyczących szkolenia strzeleckiego policjantów przy użyciu broni palnej krótkiej. *Zalecane jest wykonanie 3 strzelań.	5	pokaz, ćwiczenia	Zajęcia realizuje dwóch nauczycieli policyjnych (instruktorów strzelań policyjnych). W trakcie realizacji tego zagadnienia zrealizuj strzelania dynamiczne zgodnie z zasadą stopniowania trudności oraz warunkami określonymi w przepisach prawnych dotyczących szkolenia strzeleckiego policjantów przy użyciu broni palnej krótkiej.
5.	Strzelania sytuacyjne o zmieniającym się stopniu trudności – zgodnie z warunkami strzelań określonymi w przepisach prawnych, dotyczących szkolenia strzeleckiego policjantów przy użyciu broni palnej krótkiej. *Zalecane jest wykonanie 3 strzelań.	5	pokaz, ćwiczenia	Zajęcia realizuje dwóch nauczycieli policyjnych (instruktorów strzelań policyjnych). W trakcie realizacji tego zagadnienia zrealizuj strzelania sytuacyjne zgodnie z zasadą stopniowania trudności oraz warunkami określonymi w przepisach prawnych, dotyczących szkolenia strzeleckiego policjantów przy użyciu broni palnej krótkiej.

Temat nr 10: Udzielanie pierwszej pomocy

CELE: Po zrealizowaniu zagadnienia słuchacz będzie potrafił:

- ocenić miejsce zdarzenia pod kątem bezpieczeństwa własnego i osób poszkodowanych,
- dokonać wstępnej oceny stanu poszkodowanego,
- zastosować odpowiednią pozycję ułożeniową,
- prowadzić działania resuscytacyjne według standardów ERC,
- ocenić i zabezpieczyć poszkodowanego po urazie (opatrzywanie różnego rodzaju ran, tamowanie krwotoków, unieruchamianie obrażeń układu kostnego),
- udzielić pomocy poszkodowanemu w sytuacjach nietypowych (urazy termiczne, chemiczne, porażenie prądem, tonięcie),
- udzielić pomocy w nagłych sytuacjach chorobowych (drgawki, bóle w klatce piersiowej).

Lp.	Zagadnienia	Czas	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji
1.	Obowiązki policjanta w zakresie udzielania pierwszej pomocy wynikające z przepisów prawa oraz etyki zawodowej.	2	ćwiczenia	Przypomnij obowiązki policjanta, prawny oraz moralny, w tym wynikający z etyki zawodowej, w zakresie udzielania pierwszej pomocy poszkodowanym. W dalszej części przypomnij algorytm postępowania na miejscu wypadku w zależności od jego rodzaju. Przypomnij słuchaczom, że postępowanie na miejscu wypadku wymaga przestrzegania ustalonego schematu działań wchodzących w zakres ogólnej oceny zdarzenia: bezpieczeństwo na miejscu zdarzenia, rozpoznanie mechanizmu urazu (rodzaj zdarzenia). Uświadom słuchaczom wagę dbania o własne bezpieczeństwo na miejscu wypadku, zabezpieczenia się przed transmisją wirusów HIV, HBV, HCV. Przypomnij, jakie czynności należy wykonać podczas wstępnej oceny poszkodowanego z uwzględnieniem odrębnych stanów fizjologicznych (dzieci i kobiety w ciąży). Przypomnij słuchaczom pozycje ułożeniowe, które należy zastosować u poszkodowanego w zależności od jego stanu, doznanych obrażeń, a także uwzględniając wiek. Następnie poleć, aby każdy ze słuchaczy w ramach ćwiczeń pod twoim nadzorem wykonał samodzielnie czynności podejmowane wobec poszkodowanego na miejscu zdarzenia na podstawie nabytej wiedzy oraz umiejętności. Przypomnij zagadnienia dotyczące nagłego stanu zagrożenia życia z powodu zatrzymania podstawowych funkcji życiowych. Podkreśl znaczenie czynników wpływających na skuteczność resuscytacji krążeniowo-oddechowej. Omów szczegółowo zagadnienia dotyczące poruszanego tematu oraz przedstaw algorytm postępowania w sytuacji zadławienia oraz resuscytacji krążeniowo-oddechowej z zastosowaniem automatycznej defibrylacji zewnętrznej według
2.	Nagłe zatrzymanie krążenia – rozpoznawanie.			
3.	Algorytm postępowania w nagłym zatrzymaniu krążenia w poszczególnych grupach wiekowych i u kobiet w ciąży.			
4.	Zastosowanie automatycznej defibrylacji zewnętrznej.			
5.	Samodzielne przeprowadzenie resuscytacji krążeniowo-oddechowej w poszczególnych grupach wiekowych.			
6.	Postępowanie w zadławieniu z uwzględnieniem odrębnych stanów fizjologicznych (dzieci i kobiety w ciąży).			

				obowiązujących standardów. W ramach ćwiczeń słuchacze samodzielnie wykonują resuscytację krążeniowo-oddechową na fantomach oraz defibrylację elektryczną zewnętrzną.
7. 8. 9. 10.	Rany – ich prawidłowe zaopatrzenie. Krwotok – sposoby i etapy tamowania krwawienia zewnętrznego. Urazy układu kostnego – objawy i sposoby unieruchamiania (zasady POTT). Postępowanie po urazach układu kostnego poszczególnych części ciała (głowa, kręgosłup, klatka piersiowa).	2	ćwiczenia	Podczas realizacji zagadnień przypomnij algorytmy postępowania w przypadku opatrywania różnego rodzaju ran. Zwróć uwagę na bezpieczeństwo ratownika. Wykorzystaj do zajęć praktycznych pozoranta, atrapy ran, złamań i innych urazów, rękawiczki, walizki pierwszej pomocy z wyposażeniem, szyny unieruchamiające oraz deskę ortopedyczną. Podczas ćwiczeń słuchacze samodzielnie na podstawie przygotowanych wcześniej założeń, podejmują czynności wobec osób, u których stwierdzają różnego rodzaju rany, krwotok lub obrażenia układu kostnego.
11.	Przypadki nietypowe: – podejrzenia zawału mięśnia sercowego, – postępowanie w przypadku oparzenia, – napad drgawkowy, – cukrzyca.	2	pogadanka, ćwiczenia	Omów postępowanie z osobą, u której podejrzewasz zawał mięśnia sercowego, rozpoznałeś napad drgawkowy, stwierdziłeś uszkodzenia termiczne, chemiczne, która doznała porażenia prądem lub u której podejrzewa się cukrzycę. Podczas realizacji zagadnień omów szczegółowo zagadnienia dotyczące poruszanego tematu oraz przedstaw algorytmy postępowania. Następnie poleć, aby każdy ze słuchaczy w ramach ćwiczeń wykonał samodzielnie czynności podejmowane wobec poszkodowanego na miejscu zdarzenia.